

ลับ
ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส26122 กษอ
รับที่ : ส4425/60 ก. ๒๖
วันที่ : 23 พ.ย. 60 เวลา : 9:20

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๗๑๓/๒๖๕๖๐

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงตามมาตรการสร้างความเป็นกลางทางภาษีกรณีผลตอบแทนจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลาม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุป จำนวน ๑ ฉบับ
๓. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุป จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงตามมาตรการสร้างความเป็นกลางทางภาษีกรณีผลตอบแทนจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลาม โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๔) และมาตรา ๔(๕) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงการคลังได้จัดตั้งธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (ธอท.) ขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๕ โดยตราพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อประกอบธุรกิจทางการเงินที่ไม่ผูกพันกับดอกเบี้ย และประกอบกิจการอื่น ๆ ที่ไม่ขัดกับหลักการของศาสนาอิสลาม อย่างไรก็ตาม ธอท. สามารถให้บริการทางการเงินได้เช่นเดียวกันกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

๑.๒ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ที่มีความพร้อมสามารถให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลามได้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. ๒๐/๒๕๕๑ เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบกิจการให้บริการทางการเงินตามหลักชาริอะฮ์ โดยปัจจุบัน นอกจาก ธอท. ยังมีสถาบันการเงินเฉพาะกิจและธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ที่ให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลามด้วย ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และธนาคารกรุงไทย

ลับ

/๒. เหตุผล...

ลับ
-๒-
ศิริ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยได้ขอให้กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากรพิจารณาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผลตอบแทนเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผลตอบแทนจากเงินฝากประเภทดังกล่าวของสถาบันการเงินอื่น ซึ่งกระทรวงการคลังพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๒.๑ ผลตอบแทนจากการฝากเงินกับ ธอท. และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารอื่น ๆ ต่างก็มีเนื้อหาทางเศรษฐกิจ (Economic Substance) เป็นผลตอบแทนจากการฝากเงินเหมือนกัน ดังนั้นถึงแม้มีรูปแบบทางกฎหมาย (Legal Form) ต่างกัน สมควรได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างเท่าเทียมกัน

๒.๒ หากจะให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผลตอบแทนจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลาม สมควรครอบคลุมการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามกับสถาบันการเงินทุกแห่ง เนื่องจากการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่เฉพาะผลตอบแทนจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามกับ ธอท. แห่งเดียวจะไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจและธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ สามารถให้บริการทางการเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามและไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฝากเงินกับสถาบันการเงิน หรือธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ดังกล่าว

การให้สิทธิประโยชน์แก่ผลตอบแทนจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามข้างต้นจะต้องได้รับความเห็นชอบในระดับนโยบายและจะต้องมีการตราพระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวง จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๔) และมาตรา ๔(๕)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ร่างพระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงตามมาตรการสร้างความเป็นกลางทางภาษีกรณีผลตอบแทนจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามมีความเร่งด่วน เนื่องจากหากมีผลใช้บังคับได้เร็ว จะทำให้การฝากเงินในปัจจุบันที่มีเนื้อหาทางเศรษฐกิจเหมือนกัน แต่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีไม่เท่าเทียมกันนั้น ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเท่าเทียมกันโดยเร็ว

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ระบบการเงินและการธนาคารอิสลาม (Islamic Finance and Banking) คือ อุดมการณ์ทางการเงินที่ดำเนินการตามหลักการของศาสนาอิสลามหรือหลักชาริอะฮ์ (Shari'ah) ซึ่งให้ความสำคัญแก่ความเป็นธรรมในการทำสัญญาหรือความตกลงทางการเงิน เพื่อไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกเอารัดเอาเปรียบ จึงห้ามไม่ให้มีการจ่ายหรือรับดอกเบี้ย (Riba) แต่ใช้การแบ่งปันผลกำไรหรือขาดทุนจากผลตอบแทนที่เกิดจากการค้าและการลงทุน รวมทั้งการรับผิดชอบความเสี่ยงร่วมกันระหว่างลูกค้ากับธนาคารแทน

๔.๒ ผลิตภัณฑ์เงินฝากของสถาบันการเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามมีดังนี้

(๑) การรับฝากเงินแบบรักษาทรัพย์ตามหลักการวะดีอะฮ์ (Wadiah หรือ Safe Custody) หมายถึง การที่ธนาคารรับฝากเงินจากลูกค้า เพื่อรักษาทรัพย์ให้ปลอดภัย และลูกค้ายินยอมให้ธนาคารนำเงินฝากไปลงทุนได้ โดยธนาคารไม่ได้กำหนดผลตอบแทนที่ผู้ฝากเงินจะได้รับ แต่โดยทั่วไปธนาคารจะจ่ายผลตอบแทนให้เป็นของขวัญ (Hibah) นอกจากนี้ ธนาคารจะรับประกันเงินฝากทั้งหมดและคืนเงินฝากให้แก่ลูกค้าเมื่อถูกทวงถาม ซึ่งการรับฝากเงินดังกล่าวมีลักษณะทำนองเดียวกันกับบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน (Current Account) และบัญชีเงินฝากออมทรัพย์หรือสะสมทรัพย์ (Saving Account)

ลับ
ศิริ

(๒) การรับฝากเงินเพื่อการลงทุนตามหลักการมูฏอเราะบะฮ์ (Mudharabah) หมายถึง การที่ธนาคารรับฝากเงินจากลูกค้า เพื่อนำไปประกอบการค้าหรือลงทุนที่ไม่ขัดหลักการของศาสนาอิสลาม โดยมีกำหนดระยะเวลาการรับฝากและข้อตกลงแบ่งปันผลกำไรในอัตราส่วนที่เห็นชอบร่วมกัน เช่น ๕๐:๕๐, ๖๐:๔๐, ๗๐:๓๐ เป็นต้น และในกรณีขาดทุนผู้ฝากเงินจะรับภาระในส่วนเงินลงทุนเท่านั้น โดยธนาคารจะรับภาระค่าบริหารจัดการทั้งหมด ซึ่งการรับฝากเงินดังกล่าวมีลักษณะทำนองเดียวกันกับบัญชีเงินฝากประจำ (Fixed Account)

๔.๓ ดอกเบี้ยเงินฝากเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๔)(ก) แห่งประมวลรัษฎากร อย่างไรก็ดี ดอกเบี้ยเงินฝากบางประเภทได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนี้

(๑) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักรที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามประเภทออมทรัพย์ เฉพาะกรณีที่ผู้มีเงินได้ได้รับดอกเบี้ยดังกล่าวในจำนวนรวมกันทั้งสิ้นไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ตลอดปีภาษีนั้น ตามข้อ ๒(๓๘) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๐๐ (พ.ศ. ๒๕๓๘)ฯ

(๒) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักรประเภทประจำที่มีระยะเวลาการฝากตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป แต่เมื่อรวมกับดอกเบี้ยเงินฝากประจำทุกประเภทรวมกันแล้วต้องมีจำนวนทั้งสิ้นไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาทตลอดปีภาษีนั้น และผู้มีเงินได้ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากดังกล่าวเมื่อมีอายุไม่ต่ำกว่า ๕๕ ปีบริบูรณ์ ตามข้อ ๒ (๖๙) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๙)ฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๕๐ (พ.ศ. ๒๕๔๘)ฯ

(๓) ดอกเบี้ยเงินฝากที่ได้รับจากการฝากเงินกับธนาคารในประเทศหรือสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งฝากเงินเป็นรายเดือนติดต่อกันมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือนนับแต่วันที่เริ่มฝาก โดยมียอดเงินฝากแต่ละคราวเท่ากัน แต่ไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน และรวมทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท ตามมาตรา ๓ ของพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐๑) พ.ศ. ๒๕๓๙

๔.๔ ผลตอบแทนที่ได้จากการฝากเงินตามหลักการลงทุนแบบวะดีอะฮ์หรือมูฏอเราะบะฮ์เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๔)(ก) แห่งประมวลรัษฎากร ในส่วนของผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่ได้จากสิทธิเรียกร้องในหนี้ทุกชนิดไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ตาม โดยไม่ใช่ดอกเบี้ยเงินฝากที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามข้อ ๔.๓

๕. ผลกระทบ

๕.๑ ทำให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีความเป็นกลางระหว่างผลตอบแทนจากการฝากเงินทั่วไประหว่างการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลาม

๕.๒ ทำให้รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีงบประมาณปัจจุบันลดลงไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาท แต่จะถูกชดเชยด้วยการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของผู้ฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลาม

๕.๓ ส่งเสริมการออมของชาวไทยมุสลิมในประเทศไทย และเพิ่มช่องทางการออมของประชาชนโดยทั่วไป เนื่องจากการรับฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามไม่ได้จำกัดเฉพาะผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามเท่านั้น

ลับ
555

๕.๔ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านการให้บริการทางการเงินตามหลักการของศาสนาอิสลาม ซึ่งข้อมูลจากนิตยสาร Global Islamic Finance (๒๕๕๙) ระบุว่า ระบบการเงินอิสลามทั่วโลกมีเงินหมุนเวียนกว่า ๑.๙ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ และคาดว่าสินทรัพย์รวมจะเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ จะช่วยสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Hub) ดังเช่นที่ประเทศอื่น ๆ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการเงินระหว่างประเทศ มีแนวโน้มที่จะพัฒนาการให้บริการทางการเงินตามหลักการของศาสนาอิสลาม อาทิ สหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ เป็นต้น

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังเห็นควรตราพระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงตามมาตราการสร้างความเป็นกลางทางภาษีกรณีผลตอบแทนจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลาม ดังนี้

๖.๑ พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐๑) พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยเพิ่มเติมการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผลตอบแทนที่ได้รับจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามกับธนาคารในราชอาณาจักร ซึ่งฝากเงินเป็นรายเดือนติดต่อกัน มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือนนับแต่วันที่เริ่มฝาก โดยมียอดเงินฝากแต่ละคราวเท่ากัน แต่ไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน และรวมแล้วทั้งหมดต้องไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด

๖.๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร จำนวน ๑ ฉบับ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๐๐ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร และกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๕๐ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ตามลำดับ ดังนี้

(๑) เพิ่มเติมการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผลตอบแทนที่ได้รับจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามกับธนาคารในราชอาณาจักรที่มีลักษณะทำนองเดียวกันกับเงินฝากประเภทออมทรัพย์ เฉพาะกรณีได้รับผลตอบแทนดังกล่าวและดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักรประเภทออมทรัพย์ รวมกันทั้งสิ้นไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาทตลอดปีภาษี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด

(๒) เพิ่มเติมการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผลตอบแทนที่ได้รับจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามกับธนาคารในราชอาณาจักรที่มีลักษณะทำนองเดียวกันกับเงินฝากประจำที่มีระยะเวลาการฝากตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป แต่เมื่อรวมกับผลตอบแทนดังกล่าวทุกประเภทหรือดอกเบี้ยเงินฝากประจำทุกประเภทแล้วต้องไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาทตลอดปีภาษี และได้รับผลตอบแทนดังกล่าวหรือดอกเบี้ยเงินฝากเมื่อมีอายุไม่ต่ำกว่า ๕๕ ปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด

/ทั้งนี้ ...

ลับ
555

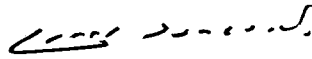
ลับ
-๕- ๓๕๗.

ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงตาม ๖.๑ และ ๖.๒ ให้มีผลใช้บังคับแก่ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปีภาษี ๒๕๔๖ อันเป็นปีที่ ธอท. เริ่มดำเนินการกิจการและธนาคารแห่งประเทศไทยเริ่มอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบกิจการให้บริการทางการเงินตามหลักขาริอะฮ์ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ฝากเงินตั้งแต่ปีดังกล่าวเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันได้รับผลกระทบในกรณีที่สถาบันการเงินเข้าใจว่าผลตอบแทนจากการฝากเงินตามหลักศาสนาอิสลามได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามกฎหมายปัจจุบันที่ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่ดอกเบี้ยเงินฝาก

กระทรวงการคลังจึงเรียนมาเพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงตามมาตราการสร้างความเป็นกลางทางภาษีกรณีผลตอบแทนจากการฝากเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามตามที่เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร

กองวิชาการแผนภาษี

โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๘๐๓๓

โทรสาร ๐ ๒๖๑๗ ๓๖๔๓

E-mail taxpolicy@rd.go.th

ลับ
๓๕๗.